TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2008. gada 9. oktobrī *

Lieta C-304/07

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Bundesgerichtshof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2007. gada 24. maijā un kas Tiesā reģistrēts 2007. gada 2. jūlijā, tiesvedībā

Directmedia Publishing GmbH

pret

Albert-Ludwigs-Universität Freiburg.

* Tiesvedības valoda — vācu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. Lēnartss [*K. Lenaerts*] (referents), tiesneši T. fon Danvics [*T. von Danwitz*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*] un Dž. Arestis [*G. Arestis*],

ģenerāladvokāte E. Šarpstone [*E. Sharpston*],
sekretārs R. Grass [*R. Grass*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Directmedia Publishing GmbH* vārdā — K. fon Girke [*C. von Gierke*], *Rechtsanwältin*,

— *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* vārdā — V. Šmids [*W. Schmid*] un H. G. Rīgers [*H.-G. Riegger*], *Rechtsanwälte*,

— Itālijas valdības vārdā — I. M. Bragulja [*I. M. Braguglia*], pārstāvis, kam palīdz F. Arenāls [*F. Arenal*], *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — H. Krēmers [*H. Krämer*] un V. Vilss [*W. Wils*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokātes secinājumus 2008. gada 10. jūlija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību 7. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV L 77, 20. lpp.).

2 Šis lūgums iesniegts saistībā ar prāvu *Directmedia Publishing GmbH* (turpmāk tekstā — "*Directmedia*") pret *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* pēc tam, kad *Directmedia* laida tirgū dzejoļu krājumu, kas izveidots, izmantojot vācu dzejoļu sarakstu, ko izveidojis šīs universitātes profesors Knops [*Knoop*].

Atbilstošās tiesību normas

3 Saskaņā ar Direktīvas 96/9 1. panta 1. punktu tā attiecas uz "visu formu datubāzu tiesisko aizsardzību".

4 Atbilstoši Direktīvas 96/9 1. panta 2. punktam datubāze šajā direktīvā nozīmē "neatkarīgu darbu, datu vai citu materiālu individuāli elektroniski vai citādi pieejamu krājumu, kas sakārtots sistemātiski vai metodiski".

5 Direktīvas 96/9 3. pantā paredzēts, ka "datubāzes, kuras to satura atlases vai izkārtojuma ziņā ir autora paša intelekta radīts darbs, kā tādas ir aizsargājamas ar autortiesībām".

6 Direktīvas 96/9 7. pantā ar nosaukumu "Aizsardzības objekts" paredzētas *sui generis* tiesības:

"1. Tādas datubāzes veidotājam, kuras satura iegūšanā, pārbaudē vai noformēšanā ir veikts kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtisks ieguldījums, dalībvalstis nodrošina tiesības novērst visa datubāzes satura vai kvalitātes un/vai kvantitātes aspektā būtiskas tā daļas iegūšanu.

2. Šajā nodaļā:

a) "iegūšana" nozīmē visa datubāzes satura vai būtiskas tā daļas īslaicīgu vai pastāvīgu pārvietošanu uz citu nesēju jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā;

b) "atkārtota izmantošana" nozīmē jebkādā formā nodrošinātu brīvu piekļuvi visam datubāzes saturam vai tā daļai, izplatot tās eksemplārus, to iznomājot vai nodrošinot tās tiešsaisti vai citas pārraides formas. Pirmā datubāzes eksemplāra pārdošana Kopienā, ko izdara tiesību subjekts vai kāds ar viņa piekrišanu, izbeidz tiesības kontrolēt šo eksemplāru atkārtotu pārdošanu Kopienā.

Publiska iznomāšana nav uzskatāma par iegūšanu vai atkārtotu izmantošanu.

3. Pirmajā punktā minētās tiesības var tikt nodotas citiem, deleģētas vai piešķirtas ar licences līgumiem.

4. Pirmajā punktā minētās tiesības piemēro neatkarīgi no tā, vai datubāze ir vai nav aizsargājama ar autortiesībām vai citām tiesībām. Turklāt tās piemēro neatkarīgi no tā, vai datubāzes saturs ir vai nav aizsargājams ar autortiesībām vai citām tiesībām. Datubāzu aizsardzība saskaņā ar 1. punktā minētajām tiesībām neierobežo tiesības, kas ir spēkā attiecībā uz to saturu.

5. Nav atļauts atkārtoti un sistemātiski iegūt un/vai atkārtoti izmantot nebūtiskas datubāzes satura daļas, ja tas saistīts ar darbībām, kas traucē normālai šīs datubāzes izmantošanai vai nepamatoti apdraud šīs datubāzes veidotāja likumīgās intereses."

7 Direktīvas 96/9 13. pantā ar nosaukumu "Citu tiesību aktu turpmāka piemērošana" precizēts, ka šī direktīva neietekmē it īpaši "tiesību aktus par ierobežojošām darbībām un negodīgu konkurenci".

8 Saskaņā ar Direktīvas 96/9 16. panta 3. punktu:

"Ne vēlāk kā trešā gada beigās pēc [1998. gada 1. janvāra] un turpmāk ik pēc trīs gadiem Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam, Padomei un Ekonomisko un sociālo lietu komitejai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, kurā tā, *inter alia*, pamatojoties uz īpašu informāciju, ko sniedz dalībvalstis, izskata jo īpaši *sui generis* tiesību piemērošanu, ieskaitot 8. un 9. pantu, un īpaši pārbauda, vai šo tiesību piemērošana nerada dominējoša stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai citu iespaidu uz brīvu konkurenci, kas varētu attaisnot attiecīgu pasākumu veikšanu, ieskaitot piespiedu licencēšanas pasākumu ieviešanu. Vajadzības gadījumā tā iesniedz priekšlikumus par šīs direktīvas grozījumiem sakarā ar jaunumiem datubāzu jomā."

Pamata prāvas rašanās fakti un prejudiciālais jautājums

9 Knops *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* [Freiburgas Alberta Ludviga universitātē] vada "Klassikerwortschatz" (Klasiķu vārdu krājums) projektu, kura ietvaros tika publicēta *Freiburger Anthologie* (Freiburgas Antoloģija), laikposmā no 1720. līdz 1933. gadam tapušu dzejoļu krājums.

10 Šī antoloģija balstīta uz Knopa izveidoto dzejoļu sarakstu "Die 1100 wichtigsten Gedichte der deutschen Literatur zwischen 1730 und 1900" ("1100 nozīmīgākie vācu literatūras dzejoļi laikposmā no 1730. līdz 1900. gadam", turpmāk tekstā — "Knopa izveidotais dzejoļu saraksts"), kas publicēts internetā.

11 Pēc ievada paskaidrojumiem šajā atkarībā no dažādās antoloģijās ietverto citātu biežuma sakārtoto dzejoļu sarakstā norādīts katra dzejoļa autors, nosaukums, pirmā rinda un publicēšanas gads. Šī saraksta pamatā ir 14 antoloģijas, kas atlasītas no aptuveni 3000 antoloģijām, un tam ir pievienota Dīmertas [*Dühmert*] izveidota 50 vācu valodā sarakstītu antoloģiju bibliogrāfiska kompilācija "Von wem ist das Gedicht?" ("Kas sacerējis šo dzejoli?").

12 No šiem darbiem, kuros ietverti aptuveni 20 000 dzejoļu, tika atlasīti dzejoļi, kas minēti vismaz trīs antoloģijās vai vismaz trīs reizes Dīmertas bibliogrāfiskajā kompilācijā. Lai tos varētu statistiski analizēt, tika standartizēti dzejoļu nosaukumi un pirmās rindas un izveidots dzejoļu kopsavilkuma saraksts. Bibliogrāfisko pētījumu dēļ tika identificēti gan darbi, kuros dzejoļi publicēti, gan to sarakstīšanas datums. Šī darba paveikšanai bija nepieciešami aptuveni divi gadi un seši mēneši, un tā izmaksas EUR 34 900 apmērā sedza *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*.

13 *Directmedia* izplata 2002. gadā izdotu *CD-ROM* "1000 Gedichte, die jeder haben muss" ("1000 dzejoļi, kuriem jābūt ikviena rīcībā"). 876 no šajā *CD-ROM* ietvertajiem dzejoļiem ir sacerēti laikposmā no 1720. līdz 1900. gadam. 856 ir minēti arī Knopa izveidotajā dzejoļu sarakstā.

14 Lai izveidotu dzejoļu izlasi *CD-ROM*, *Directmedia* ir izmantojusi šo sarakstu. Tā nav pārņēmusi atsevišķus šajā sarakstā ietvertus dzejoļus, pievienojusi citus un attiecībā uz katru dzejoli veikusi kritisku Knopa izlases analīzi. Savukārt katra dzejoļa tekstu *Directmedia* ņēmusi no saviem digitālajiem resursiem.

15 Uzskatīdami, ka, izplatot šo *CD-ROM*, *Directmedia* ir pārkāpusi gan Knopa kā krājuma veidotāja autortiesības, gan *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* kā "datubāzes veidotājas" blakustiesības, Knops un šī universitāte pret *Directmedia* cēla prasību par pārtraukšanu un zaudējumu atlīdzināšanu. To prasībā ietverts arī prasījums, lai *Directmedia* nodod iznīcināšanai tās rīcībā esošās *CD-ROM* kopijas.

16 Tiesa pirmajā instancē šo prasību apmierināja. Tā kā *Directmedia* apelācijas sūdzība tika noraidīta, tā *Bundesgerichtshof* [Federālajā Augstākajā tiesā] iesniedza kasācijas sūdzību ("Revision").

17 Šī kasācijas sūdzība tika noraidīta daļā, kas attiecas uz Knopa pret *Directmedia* izvirzītajiem un iepriekšējās instancēs apmierinātajiem prasījumiem. Savukārt, tā kā ar Vācijas tiesību normām par datubāzes veidotāja aizsardzību, uz kuru pārkāpumu pamatojas *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*, tiek transponēta Direktīva 96/9,

iesniedzējtiesa uzskata, ka prāvas iznākums daļā, kas attiecas uz *Directmedia* un šo universitāti, ir atkarīgs no šīs direktīvas 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta interpretācijas.

18 Uzsvērdama, kā izriet no apelācijas tiesas konstatējumiem, ka *Directmedia*, atlasot *CD-ROM* iekļaujamos dzejoļus, ir izmantojusi Knopa izveidoto dzejoļu sarakstu, ikreiz kritiski analizējusi Knopa izlasi un, visbeidzot, izplatāmajā *CD-ROM* nav pārņēmusi zināmu skaitu šajā sarakstā iekļauto dzejoļu, pievienojot dažus citus dzejoļus, iesniedzējtiesa jautā, vai datubāzes satura pārņemšana šādos apstākļos nozīmē "iegūšanu" Direktīvas 96/9 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

19 Tā uzskata, ka šajā Direktīvas 96/9 normā ietvertā "iegūšanas" jēdziena definīcija, vairāki direktīvas preambulas apsvērumi, 2004. gada 9. novembra sprieduma lietā C-203/02 *The British Horseracing Board* u.c. (Krājums, I-10415. lpp.) 43.–54. punkts, atsevišķi punkti ģenerāladvokātes Štiksas-Haklas [*Stix-Hackl*] secinājumos lietā C-338/02 *Fixtures Marketing*, kurā tika pasludināts 2004. gada 9. novembra spriedums (Krājums, I-10497. lpp.), konkrēta *sui generis* tiesību mērķa un priekšmeta koncepcija, kā arī tiesiskās drošības prasības, šķiet, apstiprina šauru šī jēdziena interpretāciju, saskaņā ar kuru šīs tiesības datubāzes veidotājam ļauj liegt datubāzi pilnībā vai daļējā veidā fiziski pārvietot no viena nesēja uz citu, bet neļauj liegt šo datubāzi izmantot par izziņas, informācijas un uzskaites avotu, pat ja ievērojamas attiecīgās datubāzes daļas tādējādi tiktu pakāpeniski pārkopētas un inkorporētas citā datubāzē.

20 Tomēr iesniedzējtiesa atzīst, ka saskaņā ar citu *sui generis* tiesību priekšmeta koncepciju var uzskatīt, ka "iegūšanas" jēdziens Direktīvas 96/9 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē attiecas uz darbībām, kuru mērķis ir vienīgi pārnest datubāzes elementus kā datus.

21 Ievērojot šo interpretācijas problēmu, *Bundesgerichtshof* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

"Vai (saskaņā ar [Direktīvas 96/9] 7. panta 1. punktu) datu pārnešana no aizsargājamās datubāzes uz citu datubāzi ir uzskatāma par iegūšanu šīs direktīvas 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē, ja šī pārnešana tiek īstenota, pamatojoties uz informācijas pieprasījumiem datubāzē pēc individuāla vērtējuma, vai arī iegūšana šīs tiesību normas izpratnē ir konstatējama tikai tādā gadījumā, ja (fiziski) notikusi datubāzes satura nokopēšana?"

Par prejudiciālo jautājumu

22 Uzdodama prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vēlas noskaidrot, vai "iegūšanas" jēdziens Direktīvas 96/9 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē attiecas uz datubāzes elementu pārnešanu uz citu datubāzi pēc tam, kad ir notikusi vizuāla pirmās minētās datubāzes satura aplūkošana un ar personisku vērtējumu pamatota pārnešanas īstenotāja atlase, vai arī "iegūšana" ir konstatējama tikai tādā gadījumā, ja fiziski notikusi datubāzes elementu virknes nokopēšana.

23 Vispirms jāatzīmē, ka šis jautājums balstīts uz iesniedzējtiesas lēmumā izklāstīto premisu, ka Knopa izveidotais dzejoļu saraksts ir "datubāze" Direktīvas 96/9 1. panta 2. punkta izpratnē.

24 Tāpat minētajā lēmumā precizēts, ka *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*, kas finansējusi šī saraksta izveidošanas izmaksas, ir tiesīga uz šajā direktīvā paredzēto *sui generis* tiesību aizsardzību, ievērojot, ka EUR 34 900 ieguldījums šī saraksta satura iegūšanā, pārbaudē un noformēšanā uzskatāms par "būtisku" šīs direktīvas 7. panta 1. punkta izpratnē.

25 Šajā kontekstā iesniedzējtiesa jautā, vai tāda darbība, kādu pamata lietā veikusi *Directmedia*, ir "iegūšana" Direktīvas 96/9 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē.

26 Šajā normā paredzēts, ka iegūšanas jēdziens nozīmē "visa datubāzes satura vai būtiskas tā daļas īslaicīgu vai pastāvīgu pārvietošanu uz citu nesēju jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā".

27 Direktīvas 96/9 7. panta 1. punktā tādas datubāzes, kurai bijis nepieciešams būtisks ieguldījums kvantitātes vai kvalitātes aspektā, veidotājam piešķirtas tiesības aizliegt visa šīs datubāzes satura vai būtiskas tā daļas iegūšanu. Turklāt šīs direktīvas 7. panta 5. punktā šim veidotājam ļauts liegt atkārtoti un sistemātiski iegūt nebūtiskas datubāzes satura daļas, kas kumulatīvi nozīmētu visas datubāzes vai vismaz tās būtiskas daļas atveidošanu bez veidotāja atļaujas un tādējādi — tāpat kā šīs direktīvas 7. panta 1. punktā paredzētās iegūšanas darbības — nodarītu ievērojamu kaitējumu šī veidotāja ieguldījumam (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u. c., 86.–89. punkts).

28 Tā kā iegūšanas jēdziens lietots dažādās Direktīvas 96/9 7. panta normās, tas jāinterpretē šī panta vispārējā kontekstā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 67. punkts).

29 Šajā sakarā vispirms jāprecizē, kā to atzinusi *Directmedia*, ka šis jēdziens nenozīmē, ka datubāze vai tās daļa, attiecībā uz kuru tiek veikta konkrētā darbība, šīs darbības rezultātā pazūd no tās sākotnējā nesēja.

30 Darbības vārda "kopēt" lietošana atsevišķos Direktīvas 96/9 preambulas apsvērumos, tostarp 7. un 38. apsvērumā, ilustrējot iegūšanas jēdzienu, norāda, ka Kopienu likumdevēja izpratnē šis jēdziens minētās direktīvas izpratnē attiecas uz darbībām, kas ļauj datubāzei vai attiecīgai tās daļai palikt uz tās sākotnējā nesēja.

31 Turklāt jāuzsver, ka izteiciena "jebkādiem paņēmieniem un jebkurā formā" lietošana Direktīvas 96/9 7. panta 2. punkta a) apakšpunktā pierāda, ka Kopienu likumdevējs iegūšanas jēdzienam vēlējies piešķirt plašu nozīmi (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 51. punkts).

32 Kā norādījusi *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*, kā arī Itālijas valdība un Komisija, šo plašo iegūšanas jēdziena nozīmi apstiprina Kopienu likumdevēja noteiktais mērķis, ieviešot *sui generis* tiesību institūtu.

33 Kā izriet *inter alia* no Direktīvas 96/9 preambulas 7., 38.–42. un 48. apsvēruma, šis mērķis ir personai, kas uzņēmusies iniciatīvu un risku veikt būtisku cilvēkresursu, tehnisko un/vai finanšu resursu ieguldījumu datubāzes satura iegūšanā, pārbaudīšanā vai noformēšanā, garantēt šī ieguldījuma atlīdzināšanu, to aizsargājot no neatļautas ieguldījuma rezultātu piesavināšanās, veicot darbības, kas lietotājam vai konkurentam *inter alia* nozīmētu šīs datubāzes vai būtiskas tās daļas atveidošanu par cenu, kas ir daudz zemāka par autonomas datubāzes koncepcijas izstrādei vajadzīgajām izmaksām (šajā sakarā skat. arī 2004. gada 9. novembra spriedumu lietā C-46/02 *Fixtures Marketing*, Krājums, I-10365. lpp., 35. punkts; iepriekš minētos spriedumus lietā *The British Horseracing Board* u.c., 32., 45., 46. un 51. punkts; un lietā C-338/02 *Fixtures Marketing*, 25. punkts, kā arī 2004. gada 9. novembra spriedumu lietā C-444/02 *Fixtures Marketing*, Krājums, I-10549. lpp., 41. punkts).

34 Ievērojot šo mērķi, "iegūšanas" jēdziens Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē jāsaprot kā jebkura neatļauta visa datubāzes satura vai tā daļas piesavināšanās darbība (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 51. un 67. punkts).

35 Kā apgalvo *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* un Komisija, no paša Direktīvas 96/9 7. panta 2. punkta a) apakšpunkta formulējuma izriet, ka šis jēdziens nav atkarīgs no izmantotā darbības veida rakstura un formas.

36 Izšķirošais kritērijs šajā sakarā ir tas, ka ir notikusi visa attiecīgās datubāzes satura vai tā daļas "pārnešana" uz citu nesēju neatkarīgi no tā, vai šis ir tāds kā šīs datubāzes nesējs vai cita veida nesējs. Šāda pārnešana nozīmē, ka viss datubāzes saturs vai tā daļa ir atrodama uz cita nesēja, kas nav izcelsmes datubāzes nesējs.

37 Kā to uzsvērusi Itālijas valdība, šajā kontekstā, novērtējot, vai ir notikusi "iegūšana" Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē, tam, vai pārnešana ir balstīta uz tehnisku aizsargātās datubāzes satura kopēšanas procesu — tādu kā elektronisks, elektromagnētisks, elektrooptisks vai cita veida līdzīgs process (šajā sakarā skat. Direktīvas 96/9 preambulas 13. apsvērumu) — vai arī tikai uz manuālu procesu, nav nozīmes. Kā norādījusi *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg*, šādas datubāzes satura pārkopēšana, pat manuāli, uz citu nesēju, tāpat kā lejupielādēšana vai fotokopēšana atbilst iegūšanas jēdzienam.

38 Direktīvas 96/9 preambulas 14. apsvērums, saskaņā ar kuru "šajā direktīvā paredzēto aizsardzību vajadzētu attiecināt arī uz neelektroniskām datubāzēm", kā arī 21. apsvērums, saskaņā ar kuru tajā paredzētā aizsardzība neprasa, ka datubāzes materiāliem "jābūt fiziski sakārtotiem organizētā veidā", arī apstiprina iegūšanas jēdziena interpretāciju, kas — tāpat kā datubāzes jēdziena interpretācija — atbrīvota no formāla, tehniska vai fiziska rakstura kritērijiem.

39 Tāpat, interpretējot iegūšanas jēdzienu Direktīvas 96/9 kontekstā, nav nozīmes tam, ka, pārnesot aizsargātās datubāzes saturu, attiecīgie elementi tiek sakārtoti citādi nekā izcelsmes datubāzē. Kā izriet no Direktīvas 96/9 preambulas 38. apsvēruma, neatļauta kopēšana un nokopētās datubāzes satura pārkārtošana ir viena no darbībām, pret kurām šī direktīva, ieviešot *sui generis* tiesības, paredz aizsargāt šādas datubāzes veidotāju.

40 Tātad nevar kā *Directmedia* apgalvot, ka iegūšanas jēdziens attiecas tikai uz mehānisku datubāzes satura vai tās daļas kopēšanu bez pārkārtošanas, izmantojot klasisko "kopēt/ielīmēt" procesu.

41 Tāpat ar *Directmedia* uzsvērto apstākli, ka attiecīgās kopēšanas darbības veicējs nepārņem daļu no aizsargātas datubāzes satura elementiem un pārņemtos elementus papildina ar elementiem no cita avota, var pierādīt vien to, ka darbība nav attiekusies uz visu šīs datubāzes saturu. Savukārt tas neliedz konstatēt šīs datubāzes satura daļas pārnešanu uz citu nesēju.

42 Turklāt atšķirībā no *Directmedia* apgalvojumiem "iegūšanas" jēdzienu Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē nevar reducēt, attiecinot to tikai uz darbībām, kas ietver visa aizsargātas datubāzes satura vai būtiskas tā daļas pārnešanu.

43 Kā izriet no šī sprieduma 27. punkta, no Direktīvas 96/9 7. panta 1. un 5. punkta kopīgajiem noteikumiem var secināt, ka šis jēdziens nav atkarīgs no aizsargātas datubāzes satura pārnešanas apjoma, jo saskaņā ar šīm tiesību normām šajā direktīvā paredzētās *sui generis* tiesības datubāzes veidotāju aizsargā ne tikai no visa aizsargātas datubāzes satura vai tā būtiskas daļas iegūšanas darbībām, bet zināmos apstākļos arī no nebūtiskas šī satura daļas iegūšanas darbībām (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 50. punkts).

44 Tātad tas, ka pārnešanas darbība neattiecas uz būtisku un strukturētu aizsargātas datubāzes elementu kopumu, neliedz uz šo darbību attiecināt "iegūšanas" jēdzienu Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē.

45 Tāpat, kā to uzsvērusi Komisija, tas, ka datubāzē ietvertie elementi uz citu datubāzi tiek pārnesti tikai pēc pārnešanas darbības veicēja īstenota kritiska vērtējuma, attiecīgā gadījumā var būt relevants apstāklis, nosakot šīs citas datubāzes piemērotību Direktīvā 96/9 paredzētajai aizsardzībai. Tomēr šis apstāklis neliedz konstatēt pirmās minētās datubāzes elementu pārnešanu uz šo citu datubāzi.

46 Pārnešanas mērķim, izvērtējot, vai ir notikusi "iegūšana" Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē, nav nozīmes.

47 Tādējādi tas, ka attiecīgās pārnešanas darbības mērķis ir citas datubāzes — neatkarīgi no tā, vai tā konkurē ar izcelsmes datubāzi, izmēra ziņā tai līdzinās vai no tās atšķiras, — izveidošana vai ka šī darbība veikta tādas komerciālas vai nekomerciālas darbības kontekstā, kas nav datubāzes izveidošana, ir mazsvarīgs fakts (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 47. un 48. punkts). Turklāt, kā izriet no Direktīvas 96/9 preambulas 44. apsvēruma, visa aizsargātas datubāzes satura vai būtiskas tā daļas pārnešana uz citu nesēju, kas vajadzīga vienkāršai šī satura ekrānekspozīcijai, *per se* ir iegūšanas darbība, ko *sui generis* tiesību īpašnieks var pakļaut atļaujas procedūrai.

48 Lūgumā sniegt prejudiciālu nolēmumu iesniedzējtiesa norāda uz Direktīvas 96/9 preambulas 38. apsvērumu. Tā kā tajā ietverta atsauce uz datubāzes satura "elektroniskas nokopēšanas un pārkārtošanas" gadījumu, šis apsvērums, pēc tās domām, varētu apstiprināt iegūšanas jēdziena interpretāciju, attiecinot to tikai uz tehniskas kopēšanas darbībām.

49 Tomēr, kā savu secinājumu 41. punktā atzīmējusi ģenerāladvokāte, attiecīgajā apsvērumā ilustrēts īpašs risks, ko datubāzu veidotājiem var radīt arvien pieaugošā ciparu tehnoloģijas izmantošanas intensitāte. To nevar interpretēt tādējādi, ka ar to tiek sašaurināts *sui generis* tiesību aizsardzībai pakļauto darbību loks, šīs tiesības attiecinot tikai uz tehniskas kopēšanas darbībām, jo pretējā gadījumā, pirmkārt, netiktu ievēroti dažādi šī sprieduma 29.–47. punktā minētie elementi, kas apstiprina plašu iegūšanas jēdziena interpretāciju Direktīvas 96/9 kontekstā, un, otrkārt, neievērojot šo tiesību mērķi, datubāzes veidotājam tiktu liegta aizsardzība pret iegūšanas darbībām, ar kurām, lai arī neizmantojot konkrētu tehnisku procesu, tomēr varētu tikt nodarīts kaitējums šī veidotāja interesēm tāpat kā gadījumā, ja iegūšanas darbība būtu balstīta uz šādu procesu.

50 *Directmedia* ir apgalvojusi, ka datubāze nav informācijas īpašums un ka, to darbību sarakstā, kuras aizsargātas datubāzes veidotājs saskaņā ar savām *sui generis* tiesībām var aizliegt, ietverot šajā datubāzē iekļautas informācijas pārnešanu, tiktu pārkāptas datubāzes lietotāju leģitīmās tiesības brīvi piekļūt informācijai un veicināta datubāzu veidotāju monopolu rašanās vai dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana.

51 Tomēr, runājot, pirmkārt, par tiesībām piekļūt informācijai, jāatzīmē, ka *sui generis* tiesību aizsardzība attiecas vienīgi uz iegūšanu un/vai atkārtotu izmantošanu Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē. Šī aizsardzība neattiecas uz datubāzes informācijas aplūkošanas darbībām (iepriekš minētais spriedums lietā *The British Horseracing Board* u.c., 54. punkts).

52 Protams, datubāzes veidotājs var sev rezervēt ekskluzīvu pieeju savai datubāzei vai to rezervēt konkrētām personām (iepriekš minētais spriedums lietā *The British Horseracing Board* u.c., 55. punkts), vai pakļaut šo pieeju īpašiem nosacījumiem, piemēram, finansiāla rakstura prasībām.

53 Tomēr, ja datubāzes veidotājs tās saturu padara pieejamu — kaut arī par maksu — trešām personām, tā *sui generis* tiesības tam neļauj trešām personām liegt iepazīties ar šīs datubāzes saturu informācijas nolūkā (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 55. punkts). Tikai tad, ja šīs datubāzes ekrānekspozīcijas nodrošināšanai nepieciešama pastāvīga vai īslaicīga visa satura vai tā daļas pārnešana uz citu nesēju, šāda iepazīšanās darbība, kā tas izriet no Direktīvas 96/9 preambulas 44. apsvēruma, var tikt pakļauta *sui generis* tiesību īpašnieka atļaujas procedūrai.

54 Šajā gadījumā no iesniedzējtiesas lēmuma faktu izklāsta daļas izriet, ka, lai arī *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg* patiešām vēlas aizliegt neatļautas Knopa izveidotā dzejoļu saraksta elementu pārnešanas darbības, tā tomēr trešām personām ļauj iepazīties ar šo sarakstu. Tātad tajā ietvertā informācija ir publiski pieejama un ar to var iepazīties.

55 Otrkārt, runājot par konkurences ietekmēšanas risku, no Direktīvas 96/9 preambulas 47. apsvēruma izriet, ka Kopienu likumdevējs ir reaģējis uz raizēm, ka *sui generis* tiesību aizsardzība nedrīkst tikt īstenota, lai veicinātu dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu.

56 Tieši tādēļ Direktīvas 96/9 13. pantā, kas šīs direktīvas preambulas 47. apsvērumā ietvertajam apgalvojumam, ka šīs direktīvas noteikumi "neierobežo Kopienas vai valstu konkurences noteikumu piemērošanu", piešķir normatīvu spēku, paredzēts, ka šī direktīva neietekmē tiesību aktus *inter alia* par ierobežojošām darbībām un negodīgu konkurenci.

57 Tāpat Direktīvas 96/9 16. panta 3. punktā Komisijai noteikts pienākums izstrādāt periodiskus ziņojumus par šīs direktīvas piemērošanu, lai *inter alia* pārbaudītu, vai *sui generis* tiesību piemērošana nav izraisījusi dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu vai citus brīvas konkurences apdraudējumus, kas savukārt pamatotu atbilstošu pasākumu veikšanu.

58 Šajā kontekstā, ko raksturo tādu iespējamu konkurences noteikumu pārkāpumu kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana konstatēšanai piemērotu Kopienu vai valsts tiesību līdzekļu esamība, "iegūšanas" jēdziens Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē nevar tikt interpretēts tādējādi, ka datubāzes veidotājam tiek liegta aizsardzība pret viņa leģitīmās intereses aizskarošām darbībām.

59 Pamata lietā iesniedzējtiesai, lai konstatētu, vai *Directmedia* ir pārkāpusi *Albert-Ludwigs-Universität Freiburg sui generis* tiesības, ir jāpārbauda, vai, ievērojot visus atbilstošos apstākļus, *Directmedia* darbība saistībā ar Knopa izveidoto dzejoļu sarakstu ir kvalitātes vai kvantitātes ziņā būtiskas šī saraksta satura daļas iegūšana (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 69.–72. punkts) vai nebūtisku daļu iegūšanas darbības, kas to atkārtotības un sistemātiskuma dēļ ļautu rekonstruēt būtisku šī satura daļu (šajā sakarā skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *The British Horseracing Board* u.c., 73., 87. un 89. punkts).

60 Ievērojot iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu sniedzama šāda atbilde: aizsargātās datubāzes elementu pārnešana uz citu datubāzi pēc iepazīšanās ar pirmo minēto datubāzi uz ekrāna un tās elementu individuāla vērtējuma var tikt uzskatīta par "iegūšanu" Direktīvas 96/9 7. panta izpratnē tiktāl, ciktāl — un tas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai — šī darbība atbilst kvalitātes vai kvantitātes ziņā būtiskas aizsargātās datubāzes satura daļas pārnešanai vai nebūtisku daļu pārnešanas darbībām, kas to atkārtotības un sistemātiskuma dēļ ļautu rekonstruēt būtisku šī satura daļu.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

aizsargātās datubāzes elementu pārnešana uz citu datubāzi pēc iepazīšanās ar pirmo minēto datubāzi uz ekrāna un tās elementu individuāla vērtējuma var tikt uzskatīta par "iegūšanu" Eiropas Parlamenta un Padomes 1996. gada 11. marta Direktīvas 96/9/EK par datubāzu tiesisko aizsardzību 7. panta izpratnē tiktāl, ciktāl — un tas ir jāizvērtē iesniedzējtiesai — šī darbība atbilst kvalitātes vai kvantitātes ziņā būtiskas aizsargātās datubāzes satura daļas pārnešanai vai nebūtisku daļu pārnešanas darbībām, kas to atkārtotības un sistemātiskuma dēļ ļautu rekonstruēt būtisku šī satura daļu.

[Paraksti]